

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

Department of Medical Sciences

ISO 9001 : 2015 Certified ปีที่ 34 ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม 2563

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
ยินดีต้อนรับ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์
ในโอกาสเข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เรื่องในฉบับ

หน้า

• แนะนำอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์	2
• กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เฝ้าระวังอาหารช่วงเทศกาลกินเจ สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค	3
• คนดีต้นแบบ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปี พ.ศ.2563	4
• สถานสัตว์ทดลองเพื่อการวิจัย ม.นเรศวร ยกระดับเป็นหน่วยทดสอบความปลอดภัย ผลิตภัณฑ์สุขภาพตามหลักการ OECD GLP สำหรับการทดสอบทางพิษวิทยา	5
• รอบรู้กรมวิทย์ฯ - ภูมิภาค	6-7
• กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์คว้ารางวัลผลงานวิชาการยอดเยี่ยม จากผลงาน Desoxy-D2PM จากการตรวจพบสู่มাত্রการควบคุมทางกฎหมาย	8
• กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์คิดค้นนวัตกรรมป้องกันกำจัดยุงลาย จากสารกลุ่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	9
• วิธีกำจัดเชื้อราในบ้านหลังน้ำท่วม	10
• ผลการเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของเชื้อไขหวัดใหญ่	11
• สุนัขรับรางวัล คำถามประจำฉบับ	11
• แผลงร้ายหน้าฝน ด่วงกันกระดก	12

ยินดีต้อนรับ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2563 ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งข้าราชการให้รักษาราชการแทน มีคำสั่งให้ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ เป็นอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงขอแนะนำ ประวัติและผลงานของอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ท่านใหม่ ดังนี้

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ จบการศึกษา แพทยศาสตรบัณฑิต จุฬาฯ, MPH.M. AIHD มหิดล (GPA 4.00), อนุมัติบัตรผู้เชี่ยวชาญด้านเวชศาสตร์ป้องกัน, สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.)

การดำรงตำแหน่งที่ผ่านมา

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี (สอบได้ที่ 1 ในการสอบคัดเลือก นพ.สสจ.) ปี พ.ศ.2549

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ปี พ.ศ.2550-2555 (5ปี)

ที่ปรึกษากระทรวงระดับทรงคุณวุฒิ ปี พ.ศ.2554 – 2558

ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ.2558 – 2560

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ.2560 - 2561

ได้รับการแต่งตั้งโดยมติ ครม.ให้เป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (2557 - 2561)

ได้รับการแต่งตั้งจาก คสช. (คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ) เป็นประธานคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ วาระปี พ.ศ.2559 และ 2560

รางวัลเกียรติคุณ

รางวัลครูทองคำจากนายกรัฐมนตรี พณฯ ชวน หลีกภัย (2536)

รางวัลเกียรติบัตรแพทย์ผู้ปฏิบัติงานดีในชนบทจากศิริราชพยาบาล (2536)

รางวัลผลงานวิชาการดีเด่น กระทรวงสาธารณสุข (2547)
รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นด้านวิชาการจาก AIHD มหิดล เมื่อโอกาสครบรอบ 25 ปี (2551)

รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นด้านบูรณาการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหิดล (2556)

รางวัลศิษย์เก่าดีเด่น (ชั้น ม.ศ.1-3) โรงเรียนพิชญ์โลก พิทยาคม (2558)

ผลงานวิจัย

ตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศ

2015 Literature Review on Health Insurance Management for cross-border Undocumented Migrants in Europe Region: Worth Learning Lessons for Thai Healthcare System

ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ

2015 Literature Review on Health Insurance Management for cross-border Undocumented Migrants in Europe Region: Worth Learning Lessons for Thai Healthcare System

2017 Predictors of seasonal influenza vaccination among older adults in Thailand

ชาวมกรวิทยาศาสตร์การแพทย์ขอแสดงความยินดี และขอต้อนรับท่าน นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

สำนักงานเลขานุการกรม...รายงาน

ฉบับเดือนตุลาคม 2563

บ.ก. บอกกล่าว

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีสาระความรู้ดี ๆ ที่น่าสนใจ อาทิ แนะนำอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ท่านใหม่ นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ คนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีพ.ศ.2563 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คว่ำรางวัลผลงานวิชาการยอดเยี่ยม การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เฝ้าระวังอาหารช่วงเทศกาลกินเจ สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค และเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

บ.ก. บอกกล่าว

คำนิยม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

D Discovery
นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

M Moral
ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

S Sciences/Standards
ทำงานอย่างมีมาตรฐาน ตามหลักวิชาการ

C Change
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์ทำงานเป็นทีม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เฝ้าระวังอาหารช่วงเทศกาลกินเจ สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค

นายแพทย์ศุกกิจ ศิริลักษณ์
รักษาการแทนอธิบดี
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

**กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ตรวจเฝ้าระวังความปลอดภัยของอาหารที่นิยม
รับประทานในช่วงเทศกาลกินเจ เพื่อสร้างความ
มั่นใจให้ผู้บริโภค**

นายแพทย์ศุกกิจ ศิริลักษณ์
รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ กล่าวว่า เทศกาลกินเจ
ซึ่งเป็นเทศกาลบุญที่สำคัญที่คนไทย
เชื้อสายจีนและคนไทยทั่วไป
นิยมบริโภคทุกเพศทุกวัย การกินเจ
คือ การงดการบริโภค เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์

จากสัตว์ และผักที่มีกลิ่นฉุน อาหารที่นิยมบริโภคในเทศกาล
นี้ที่นอกเหนือจากผักและผลไม้ ได้แก่ ผักกาดดอง เกี่ยมฉ่ายย่ำ
หัวไชโป้ว กาน่าฉ่าย โปรตีนเกษตร หมี่กึ่ง ซึ่งอาหารเจในปัจจุบันนี้
มีการพัฒนาวิธีการแปรรูปต่างๆ ให้มีหน้าตา รสชาติใกล้เคียง
เนื้อสัตว์อย่างมาก อาหารเจเหล่านี้มีทั้งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ
มีฉลากและชนิดटकขาย ไม่มีฉลาก ซึ่งผู้ผลิตมีการขายตลอดทั้งปี
เนื่องจากมีผู้รับประทานอาหารมังสวิริติ ซึ่งอาจมีส่วนประกอบ
เช่น ไข่ นม โดยไม่ใช่สำหรับทำอาหารเจ แต่ขายเป็นอาหารเจ
โดยไม่เข้าใจหรือไม่ได้ตรวจสอบ และบางครั้งการผลิตอาจใช้
สายการผลิตเดิมที่ใช้ในการผลิตอาหารจากเนื้อสัตว์แล้วไม่ได้
ทำความสะอาดที่ดีพอก็จะทำให้พบการปะปนของเนื้อสัตว์
ในอาหารเจได้

นายแพทย์ศุกกิจ กล่าวต่ออีกว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
โดย สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร ร่วมกับ สำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้มีการตรวจเฝ้าระวังอาหาร
ที่นิยมรับประทานในช่วงเทศกาลกินเจ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2556
จนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้มีการขยายการเฝ้าระวังตลอดทั้งปีไม่เฉพาะ
ช่วงเทศกาล โดยแบ่งอาหารออกเป็น 4 กลุ่มได้แก่ 1.อาหารเลียนแบบ
เนื้อสัตว์ 2.ผักดอง 3.อาหารประเภทเส้น และ 4.ผักและผลไม้
โดยสุ่มตัวอย่างอาหารจากทั้งสถานที่ผลิตและสถานที่จำหน่ายและ
ในปี พ.ศ. 2563 ผลการตรวจวิเคราะห์พบว่าอาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน
มีแนวโน้มลดลง ดังนี้

- 1. กลุ่มอาหารเลียนแบบเนื้อสัตว์** ตรวจพบ DNA ของเนื้อสัตว์ปนเปื้อน คิดเป็นร้อยละ 3.8
- 2. กลุ่มผักดอง** เช่น ผักกาดดอง, ไข่โป้วย่ำ, เกี่ยมฉ่ายย่ำ, ไข่โป้วฝอย เป็นต้น ตรวจพบกรดเบนโซอิกเกินมาตรฐานกำหนด ตรวจพบในตัวอย่างอาหารมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา
- 3. กลุ่มอาหารประเภทเส้น** เช่น เส้นใหญ่, เส้นหมี่, เส้นเล็ก,

เส้นหมี่ซั่ว เป็นต้น ตรวจพบกรดซอร์บิกร้อยละ 34.5 และสีอินทรีรี่สังเคราะห์ในเส้นหมี่ซั่ว ร้อยละ 20 ซึ่งทั้ง 2 ชนิดไม่อนุญาตให้ใช้ในอาหารประเภทเส้น อ้างอิงตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 389 (พ.ศ.2561) เรื่อง วัตถุเจือปนอาหาร ฉบับที่ 5

สำหรับกรดเบนโซอิก และ ซอร์บิก เป็นวัตถุกันเสียที่ใช้ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ที่มีความเป็นพิษต่ำแต่ถ้าได้รับในปริมาณที่สูงอาจทำให้เกิดอันตรายได้ สำหรับผู้ที่แพ้สารนี้ เช่น เกิดผื่นคัน คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย

สำหรับสีสังเคราะห์ทุกชนิดมีอันตรายไม่มากนักน้อย อันตรายอาจเกิดจากตัวสีเองหรือการปนเปื้อนโลหะหนักในกระบวนการผลิต ถ้ารับประทานน้อยร่างกายสามารถกำจัดออกได้ แต่ถ้าบริโภคมากและต่อเนื่องจะสะสมในร่างกายทำให้เกิดอันตรายได้ เช่น ผื่นคันหรือขัดขวางระบบการดูดซึมอาหาร เป็นต้น

4. กลุ่มพืชผักและผลไม้ ในปี พ.ศ.2563 พบว่าผักสดที่นิยมบริโภคและใช้ประกอบอาหารในช่วงเทศกาล ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงพบสารตกค้าง ได้แก่ กวางตุ้ง คะน้า ถั่วงอกยว คื่นช่าย พริกหวาน หัวไชเท้า ผักกาดขาว กะหล่ำปลี ส่วนผลไม้สดกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ส้ม และชมพู เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการตรวจวิเคราะห์กับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 387 พ.ศ.2560 เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง พบว่าตัวอย่างผักและผลไม้สดดังกล่าวไม่ผ่านมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 20.8

“การรับประทานอาหารเจที่เลียนแบบเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคหรือผู้ปรุงอาหารควรเลือกซื้อวัตถุดิบจากร้านที่มั่นใจ และอาหารต้องมีฉลากระบุ สถานที่ผลิต วันเดือนปี และเลขสารบบอาหารที่ชัดเจน เพราะถ้าแหล่งผลิตไม่ได้มาตรฐานบางครั้ง อาจมีส่วนประกอบ เช่น ไข่ นมหรือเนื้อสัตว์ปนเปื้อน สำหรับผักสดและผลไม้สดควรล้างน้ำให้สะอาดก่อนรับประทานหรือนำมาปรุงอาหาร เพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภคและได้รับความสุขทั้งกายและใจตลอดช่วงเทศกาลกินเจปีนี้” นายแพทย์ศุกกิจ กล่าวทิ้งท้าย

สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร... รายงาน

คนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปี พ.ศ.2563

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้จัดทำโครงการค้นหาคนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีการเสนอรายชื่อบุคลากรที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นคนดีต้นแบบ มีหน่วยงานและบุคลากรให้ความสนใจเสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นคนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 50 คน เสนอในนามหน่วยงาน 48 คน และเสนอในนามบุคคล 2 คน แบ่งเป็น ข้าราชการ จำนวน 33 คน ลูกจ้างประจำ 3 คน พนักงานราชการ 1 คน และพนักงานกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 13 คน โดยทั้ง 50 คน ได้ผ่านคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นคนดีต้นแบบโดยพิจารณาจากพฤติกรรมที่สะท้อนการเป็นคนดีอย่างเด่นชัด พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรม 4 ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เป็นที่ประจักษ์อย่างชัดเจน และควรค่าแก่การยกย่อง ผลการพิจารณาคัดเลือกคนดีต้นแบบ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีรายนามดังต่อไปนี้

คนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

นายจักรวาล ชมภูศรี

1. นายจักรวาล ชมภูศรี นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการพิเศษ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ทุ่มเท มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด ต่อด้านการทุจริต ไม่ทนต่อการทุจริต ยึดมั่นและยืนหยัดในความถูกต้อง (คุณธรรมด้านสุจริต)

นายพงษ์ธร ทองบุญ

2. นายพงษ์ธร ทองบุญ เกษีชรชำนาญการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี เป็นผู้อุทิศตนในการทำงานและไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มีความรับผิดชอบไม่ปฏิเสธงาน ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ ยึดมั่นในกฎ ระเบียบข้อบังคับเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ (คุณธรรมด้านวินัย)

นายธีรพงศ์ หัตถา

3. นายธีรพงศ์ หัตถา นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานเลขานุการกรม เป็นผู้ที่มีจิตอาสาช่วยเหลืองานกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือกิจกรรมทั้งของหน่วยงานและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยร่วมกับเพื่อนและครอบครัวจัดกิจกรรมช่วยเหลือเด็ก ๆ ในโรงเรียนที่ขาดแคลน รวมทั้งมีการรับบริจาคสิ่งของเพื่อมอบให้วัดต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ (คุณธรรมด้านจิตอาสา)

นายปองพล พรหมมิน

4. นายปองพล พรหมมิน พนักงานบริการเอกสารทั่วไป 2 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1/1 เชียงราย ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต มีการปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานในครอบครัวและแบ่งปันให้กับผู้อื่น อีกทั้งนำผลผลิตที่ได้มาจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว มีความประหยัดมัธยัสถ์ และรู้จักเก็บออม (คุณธรรมด้านพอเพียง)

ขอชื่นชมและแสดงความยินดีกับทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ... รายงาน

สถานสัตวทดลองเพื่อการวิจัย ม.นเรศวร ยกย่องเป็นหน่วยทดสอบความปลอดภัย ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ตามหลักการ OECD GLP สำหรับการทดสอบทางพิษวิทยา

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2563 สถาบัน
วัคซีนแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพจัดงาน
พิธีมอบประกาศนียบัตร Certificate of
Compliance to OECD Principles of
GLP แก่สถานสัตวทดลองเพื่อการวิจัย

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์
รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

มหาวิทยาลัยนเรศวร โดย นายแพทย์ศุภกิจ
ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ให้เกียรติมอบประกาศนียบัตรแก่ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กาญจนา
เงารังษี อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร ในโอกาสที่สถานสัตว
ทดลองเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับการรับรอง
เป็นหน่วยทดสอบความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สุขภาพตามหลักการ

OECD GLP สำหรับการทดสอบทางพิษวิทยา (toxicity testing)
นายแพทย์นคร เปรมศรี ผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติ
กล่าวว่า สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ
สถานสัตวทดลอง ม.นเรศวร ในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้รับการรับรอง
OECD GLP มาอย่างต่อเนื่อง อาทิ ด้านนโยบายเพื่อส่งเสริม
การดำเนินงาน ตลอดจนด้านเทคนิคและผู้เชี่ยวชาญทั้งในและ
ต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนา
กระบวนการและบุคลากร ผ่านการประสานความร่วมมือโดยมี
การลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) วันนี้เราเห็นความก้าวหน้า
และความพร้อมของสถานสัตวทดลอง ม.นเรศวร ซึ่งได้ยกระดับ
เป็นหน่วยทดสอบความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สุขภาพตามหลักการ
OECD GLP สำหรับการทดสอบทางพิษวิทยาของประเทศไทย
แล้ว นับเป็นก้าวสำคัญในการพึ่งพาตนเองของประเทศ เนื่องจก
การทดสอบในสัตว์ทดลอง (Non-Clinical study) เป็นหนึ่ง
ในกระบวนการสำคัญของวงจรการพัฒนาวัคซีน ความสำเร็จนี้
จึงทำให้สามารถลดการส่งออกชีวเภสัชภัณฑ์และผลิตภัณฑ์สุขภาพ
ไปทดสอบที่ต่างประเทศได้

for Economic Co-operation and Development: OECD)
หรือที่เรียกว่า OECD GLP เพื่อสนับสนุนหน่วยงานที่ศึกษาพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาหาร ยา ยาปราบศัตรูพืช สารเคมี
เครื่องสำอาง ให้มีการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการที่เหมาะสม
ทันกับสถานการณ์ของประเทศและของโลกในการปกป้องคุ้มครอง
สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้บริโภค

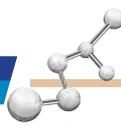

ในนามของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขอแสดงความชื่นชม
และยินดีอย่างยิ่ง ในโอกาสที่สถานสัตวทดลองเพื่อการวิจัย
ม.นเรศวร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยทดสอบศึกษาวิจัย/
พัฒนา (Test facility) ที่ดำเนินการสอดคล้องตามหลักการ OECD
GLP ในด้านการทดสอบความเป็นพิษ (Toxicity study) ตาม
ระบบของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ โดยได้รับการประกาศ
เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2563

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กาญจนา เงารังษี อธิการบดี
มหาวิทยาลัยนเรศวร กล่าวว่า สถานสัตวทดลองเพื่อการวิจัย
ม.นเรศวร เป็นหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยที่ได้รับการ
รับรองการเลี้ยงและใช้สัตว์ที่ได้มาตรฐานสากลจากองค์กร
AAALAC International ตั้งแต่ พ.ศ.2558 และเป็นหน่วยงาน
ที่ให้บริการทดสอบความปลอดภัยตามหลักการ OECD GLP
ในระดับที่ไม่ได้ทำในมนุษย์ หรือ non-clinical safety testing
ในสัตว์ทดลองจำพวกหนูและกระต่าย โดยวิธีการทดสอบที่เป็น
ไปตามหลักการ OECD GLP และวิธีการตามมาตรฐานสากล
ซึ่ง ม.นเรศวร เป็นหนึ่งในหน่วยงานเครือข่ายของสถาบันวัคซีน
แห่งชาติที่ได้มีการทำ MOU การจัดตั้งศูนย์ทดสอบในสัตว์ทดลอง
ตามหลักการ OECD GLP เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2560 ทั้งนี้
ความสำเร็จของสถานสัตวทดลองฯ ในครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุน
เป็นอย่างดีจากสถาบันวัคซีนแห่งชาติ และศูนย์ความเป็นเลิศ
ด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) และความร่วมมือจาก
บริษัท Chemon Inc. ประเทศเกาหลีใต้ และ Universiti Sains
Malaysia (USM) ประเทศมาเลเซีย

มหาวิทยาลัยนเรศวรหวังว่า สถานสัตวทดลองเพื่อการวิจัย
ของมหาวิทยาลัย จะเป็นส่วนหนึ่งของประเทศที่ช่วยสนับสนุน
การทดสอบความปลอดภัยในการวิจัยพัฒนาวัคซีนและยาชีววัตถุ
รวมถึงผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ ก่อนที่จะเข้าสู่การทดสอบใน
มนุษย์ต่อไป ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมชีววัตถุของประเทศ
ตามนโยบายของรัฐบาล

สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ...รายงาน

วางพวงมาลาถวายราชสักการะวันมหิดล

คณะผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย เนื่องในวันมหิดล โดยมี นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ และกล่าวถวายสดุดีฯ ณ บริเวณลานพระราชานุสาวรีย์ฯ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 24 กันยายน พ.ศ.2563

ต้อนรับนายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ ทำพิธีสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำกรมเนื่องในโอกาสเข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยมีนายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน และ นายแพทย์พิเชษฐ บัญญัติ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยผู้บริหารข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้การต้อนรับ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ.2563

บันทึกความร่วมมือวิชาการ วิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมการพัฒนายาจากกัญชา

นายแพทย์สำเริง แหยมกระโทก ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยวิชาการ วิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมการพัฒนายาจากกัญชาและพืชเสพติดที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ระหว่าง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยสำนักยาและวัตถุเสพติด ได้มีการจัดทำตำรายาของประเทศไทย ฉบับเพิ่มเติมปี 2020 (Thai Pharmacopoeia II Volume I Part 1 Supplement 2020)

คนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบใบประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้ได้รับการคัดเลือก คนดีต้นแบบกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยพิจารณาจากพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรม 4 ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เป็นที่ประจักษ์อย่างชัดเจน จำนวน 4 ราย ดังนี้ นายจักรวาล ชมภูศรี นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการพิเศษ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข นายพงษ์ธร ทองบุญ เกษัชกรชำนาญการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี นายธีรวงศ์ หัตถา นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานเลขาธิการกรม นายปองพล พรหมมิน พนักงานบริการเอกสารทั่วไป บ2 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1/1 เชียงราย ในการประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำเดือนกันยายน ณ ห้องประชุมอาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้เกษียณอายุราชการ ปี พ.ศ.2563

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้เกษียณอายุราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ภายใต้ชื่อก้าวสำคัญของพี่สู่วิถีใหม่ของน้อง ซึ่งในปีนี้มี นายแพทย์สมชาย แสงกิจพร รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผู้เกษียณอายุราชการ ทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมทั้งสิ้น 31 ท่าน ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 14 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2563

พิธีวางพานพุ่มวันพยาบาลแห่งชาติ

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นำคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เข้าร่วมพิธีวางพานพุ่มถวายราชสักการะสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ 120 ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และวันพยาบาลแห่งชาติ ณ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2563

มอบ Certificate of Compliance to OECD Principle of GLP

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบประกาศนียบัตร Certificate of Compliance to OECD Principle of GLP แก่สถานสัตว์ทดลองเพื่อการวิจัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้รับการรับรองเป็นหน่วยทดสอบความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สุขภาพตามหลักการ OECD GLP สำหรับการทดสอบทางพิษวิทยา (Toxicity testing) โดยมีสถาบันวัคซีนแห่งชาติให้การสนับสนุน วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ.2563

แถลงข่าวความคืบหน้าสถานการณ์โรคไวรัส COVID-19

นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขแถลงข่าวความคืบหน้าสถานการณ์โรคไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) เตรียมความพร้อมรับมือระบอบระลอก 2 โดย นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

แถลงในประเด็นการเพิ่มศักยภาพเครือข่ายห้องปฏิบัติการตรวจ SARS-CoV-2 ทั่วประเทศ ณ ห้องประชุมไพจิตร ปะบุตร อาคาร 7 ชั้น 9 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2563

ตรวจเยี่ยมและรับทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบุคลากร

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตรวจเยี่ยมหน่วยงานส่วนกลางพร้อมรับฟังบทบาทภารกิจ การดำเนินงานและรับทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบุคลากร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร สถาบันวิจัยสมุนไพรมหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ.2563

แถลงข่าวความคืบหน้าการจัดหาวัคซีนป้องกันโควิด 19 ของประเทศไทย

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาการแทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แถลงข่าวความคืบหน้าการจัดหาวัคซีนป้องกันโควิด 19 ของประเทศไทย

โดย บ.สยามไบโอไซเอนซ์ของไทย ผ่านการตรวจโรงงานและได้รับ คำชื่นชมว่าเป็น Ideal Vaccine Factory จากมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดและ แอสตราเซนเนกา ทำให้เห็นสัญญาณร่วมมือพัฒนาวัคซีนโควิด 19 หากสำเร็จจะเกิดการผลิตขึ้นภายในประเทศไทยเพื่อให้คนไทยและภูมิภาคใกล้เคียงเข้าถึงวัคซีน ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2563

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควำรางวัลผลงานวิชาการยอดเยี่ยมจากผลงาน “Desoxy-D2PM จากการตรวจพบสุ่มมาตรการควบคุมทางกฎหมาย”

นางสาวกณิศา รัตนานุกูล เกษิษกรชำนาญการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ควำรางวัลยอดเยี่ยมจากงานประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 จากผลงานวิชาการเรื่อง Desoxy-D2PM จากการตรวจพบสุ่มมาตรการควบคุมทางกฎหมาย

การตรวจพบการปลอมปนสารที่จัดเป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่ ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารประเภทลดน้ำหนัก ซึ่งเป็นการตรวจพบครั้งแรกในประเทศไทย จากการตรวจวิเคราะห์ในงานประจำ โดยตัวอย่างเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ได้รับจากผู้ให้บริการภาคเอกชน จังหวัดสมุทรสาคร แจ้งวัตถุประสงค์เพื่อตรวจหาการปลอมปน Fenfluramine จากการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ โดยเทคนิคโครมาโทกราฟีแผ่นบาง (Thin Layer Chromatography, TLC) และเทคนิค UV-Vis spectrophotometry สรุปผลการตรวจวิเคราะห์ไม่พบ Fenfluramine แต่จากการสังเกตพบสารอื่นที่ไม่ทราบชนิดในกระบวนการตรวจวิเคราะห์ โดยคาดว่าอาจจะเป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดอื่น หรือเป็นสารที่มีลักษณะโครงสร้างหรือมีคุณสมบัติทางเคมีใกล้เคียงกัน

เพื่อยืนยันสารที่พบว่าเป็นสารชนิดใด จึงได้ดำเนินการทบทวนข้อมูลเบื้องต้นและตรวจวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Gas chromatograph-Mass spectrometry แล้วเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลในระบบ (library) พบว่าใกล้เคียงกับสาร 2-Diphenylmethylpyrrolidine (Desoxy-D2PM) จึงทำการค้นข้อมูลว่าสารนี้คืออะไร ทำไมต้องใส่ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารลดน้ำหนัก

จากการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตพบว่า สารนี้เป็นสารที่มีสูตรโครงสร้างทางเคมีคล้ายกับ Diphenylprolinol (D2PM) และ Desoxypipradol (2-DPMP) ซึ่งสารทั้งสองตัวนี้เป็นอนุพันธ์ของ Pipradol ซึ่งเป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภทที่ 2 สารกลุ่มนี้ออกฤทธิ์ยับยั้งการดูดกลับของสารสื่อประสาทในสมอง มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท กัดความอยากอาหาร และทำให้เคลิบเคลิ้ม มักถูกนำมาใช้ในรูปแบบสารเสพติดสังเคราะห์ (designer drug) เพื่อทดแทนและหลีกเลี่ยงสารที่ถูกควบคุมโดยกฎหมาย มีชื่อเรียกอื่น เช่น Ivory Wave, A3A New Generation, A3A Methano และ Green Powder และในต่างประเทศมีการตรวจพบสารนี้ในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารลดน้ำหนัก เช่น สหรัฐอเมริกาพบการปลอมปนในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารประเภทลดน้ำหนักยี่ห้อ Slim Xstream และประเทศแคนาดา โดย Health Canada ได้แจ้งข้อมูลรายการ

ผลิตภัณฑ์ที่พบสารที่ไม่ได้แจ้งไว้ในผลิตภัณฑ์ และไม่ได้รับอนุญาตให้ขายในประเทศแคนาดา มีรายชื่อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ตรวจสอบโดย Hong Kong Department of Health ยี่ห้อ B-finn ซึ่งมีการขึ้นทะเบียนในประเทศไทย พบสาร Desoxy-D2PM เช่นกัน นอกจากนี้ยังพบข้อมูลการควบคุมทางกฎหมายโดยในประเทศสหราชอาณาจักรได้จัดให้สาร Desoxy-D2PM เป็นยาควบคุมภายใต้ The Misuse of Drug Act 1971 ในกลุ่ม B ซึ่งเป็นกลุ่มยาควบคุมเดียวกับแอมเฟตามีน (Amphetamine) แคนนาบินอลและอนุพันธ์ (Cannabinol and derivatives) แคนนาบิส (Cannabis) โคดีอีน (Codeine) และคีตามีน (Ketamine) เนื่องจากพบว่ามีฤทธิ์ออกฤทธิ์ผลข้างเคียงและความเสี่ยงเทียบเท่ากัน

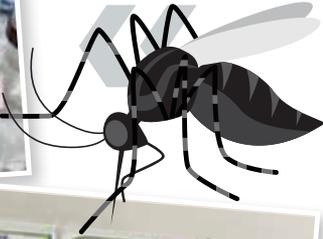
เมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงจัดหาสารมาตรฐานซึ่งต้องสั่งจากต่างประเทศ เพื่อนำมาตรวจวิเคราะห์เปรียบเทียบทั้ง 3 เทคนิค ผลการตรวจยืนยันได้ว่าเป็นสาร Desoxy-D2PM ซึ่งจัดเป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่ไม่เคยมีรายงานการตรวจพบในประเทศไทยมาก่อน

การตรวจพบสารนี้เกิดจากความสงสัยและไม่หยุดในการค้นหาเมื่อพบว่าไม่ใช่สารที่ผู้รับบริการต้องการให้หา และนับเป็นข้อมูลทางห้องปฏิบัติการที่สำคัญของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และของประเทศไทย ที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มและความเสี่ยงที่จะมีการนำสารกลุ่มวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดใหม่ ที่ยังไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายในประเทศไทย มาใช้ปลอมปนในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารประเภทลดน้ำหนัก เพื่อหลบเลี่ยงข้อบังคับตามกฎหมายจากการตรวจพบดังกล่าว ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับประเทศ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ใช้เป็นข้อมูล นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาทบทวนกฎหมาย จนมีการประกาศควบคุมสาร Desoxy-D2PM เป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 1 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 1 (ฉบับที่ 2) ประกาศ ณ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ.2562

การตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่อาจเป็นเพียงการให้บริการตามปกติ แต่ถ้าผู้ตรวจวิเคราะห์มีประสบการณ์ที่มากพอและมีสำนึกรับผิดชอบ อาจทำให้การปฏิบัติงานประจำวันสามารถเป็นการเฝ้าระวังภัยที่อาจคุกคามความปลอดภัย ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม มิให้ขยายตัวเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไขมากขึ้น รวมถึงเป็นการคุ้มครองด้านสุขภาพของประชาชนโดยตรงในภาพรวมของประเทศได้อย่างรวดเร็ว

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี ... รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์คิดค้นนวัตกรรมป้องกันกำจัดยุงลาย จากสารกลุ่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
คิดค้นนวัตกรรมมาใช้กำจัดยุงพาหะนำโรคร้ายแรง ไม่เป็น
อันตรายต่อมนุษย์ ไม่ทำให้ยุงเกิดการดื้อต่อสารเคมี และไม่ทำลาย
สิ่งแวดล้อม

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รักษาราชการแทนอธิบดี
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า ยุงเป็นพาหะนำโรคร้ายแรง
ก่อให้เกิดปัญหาทางสาธารณสุข โดยเฉพาะยุงลายเป็นพาหะของ
โรคไข้เลือดออกที่มีรายงานผู้ป่วยและเสียชีวิตทุกปี รวมทั้งไข้ชิก้า
ซึ่งเป็นอันตรายต่อทารกในครรภ์ ทำให้เสี่ยงต่อภาวะศีรษะเล็ก
ผิดปกติทางสมอง และไข้วัดข้อยุงลายหรือชิคุนกุนยา ในขณะที่
ยุงก้นปล่องเป็นพาหะนำโรคมาลาเรีย ยุงเสือนำโรคเท้าช้าง และ
ยังมียุงรำคาญบางชนิดที่เป็นพาหะนำโรคไข้สมองอักเสบ ทั้งนี้
จากข้อมูลสถานการณ์โรคไข้เลือดออก กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่
1 ม.ค.-14 ต.ค.63 พบผู้ป่วยสะสม 63,220 ราย อัตราป่วย 95.35
ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 43 ราย ดังนั้นการควบคุมยุงพาหะ
จึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญซึ่งสามารถนำมาใช้ควบคุมโรคได้โดย
สามารถดำเนินการควบคุมได้ทั้งในระยะตัวอ่อนที่ยุง ยังเป็น
ลูกน้ำและในระยะที่เป็นตัวยุงการควบคุมยุงเพื่อควบคุมโรคทำได้
หลายวิธี เบื้องต้นคือการจัดการกับแหล่งเพาะพันธุ์ ที่จะเอื้อให้
ยุงชนิดต่างๆ มาวางไข่

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
สาธารณสุข และสำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงได้
คิดค้นนวัตกรรมและองค์ความรู้ในการกำจัดยุงพาหะนำโรค เช่น

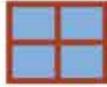
นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดลูกน้ำยุงชนิดเม็ด มอสต๊อบ ทีบี
เป็นผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดลูกน้ำยุงชนิดเม็ดจากสารไดฟลูเบนซุ
รอน (diflubenzuron) ซึ่งเป็นสารที่องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ใช้
ในการกำจัดลูกน้ำยุง โดยออกฤทธิ์ในการยับยั้งการสังเคราะห์
สารไคติน (chitin) ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญในโครงสร้างผนัง
ลำตัวแมลง ทำให้ลูกน้ำยุงไม่สามารถเจริญเป็นตัวเต็มวัยได้และ
ตายในที่สุด ทั้งนี้ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพในการกำจัด
ลูกน้ำยุงลาย และสามารถใช้ในการป้องกันและควบคุมลูกน้ำยุงลาย
ได้ผลดี โดยการใช้ผลิตภัณฑ์มอสต๊อบ ทีบี 1 เม็ด ต่อ น้ำ 200 ลิตร
สารออกฤทธิ์ไดฟลูเบนซุรอนจะค่อยๆ ถูกปลดปล่อยออกมาอย่างช้าๆ
ทำให้ป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายได้นาน 3 เดือน นอกจากนี้
การใช้น้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพร เช่น ขมิ้นชัน ยูคาลิปตัส
ซึ่งพบว่าสามารถป้องกันการกัดของยุงได้ หรือ การใช้วัสดุหาง่าย
ที่มีอยู่ในครัวเรือนในการกำจัดยุง อาทิ การใช้ผงซักฟอกโรยลงไป
ในภาชนะน้ำใช้ที่มีขนาดเล็ก เช่น จานรองขาตู้ แจกันศาลพระภูมิ
หรือภาชนะชั่งน้ำต่างๆ ที่ไม่สามารถคว่ำได้ ด้วยอัตราส่วน 1 ช้อนโต๊ะ
ต่อน้ำชั่ง 2 ลิตร วิธีนี้ผงซักฟอกจะแพร่กระจายปกคลุมทั่วผิวน้ำ
ทำให้ลูกน้ำและตัวโม่งตาย จากการดูดซับสารเข้าสู่ระบบหายใจ
ซึ่งวิธีนี้ยังสามารถใช้กำจัดยุงตัวเต็มวัยได้ด้วย โดยการใช้ผงซักฟอก
หรือผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เช่น แชมพู สบู่เหลว น้ำยาล้างจาน
ในอัตราส่วน 250 มิลลิลิตรต่อน้ำ 1 ลิตร ใส่รวมกันในภาชนะ
แล้วค่อยๆ คนอย่าให้เกิดฟอง จากนั้นนำไปใส่ในกระบอกฉีดน้ำ
พรมผ้า โดยให้ฉีดบริเวณที่เห็นยุงเกาะอยู่ตามซอกมุมบ้าน บริเวณ
กองผ้าหรือผ้าห้อยแขวนที่เก็บหมอนมุ้งใกล้ที่นอน ห้องนั่งเล่น
ยุงจะตายภายใน 10-20 วินาที เป็นการกำจัดยุงที่ง่าย ประหยัด
มีประสิทธิภาพสูง ไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือสัตว์เลี้ยง ไม่ทำให้
ยุงดื้อต่อสารเคมี และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่ออีกว่า อย่างไรก็ตาม การควบคุม
ยุงเพื่อควบคุมโรคนั้น ถ้าจะให้ได้ผลสูงสุด ความร่วมมือของ
ประชาชน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะการเฝ้าระวัง ป้องกัน
และควบคุมการระบาดของโรคนั้น จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อประชาชน
เห็นความสำคัญของการกำจัดลูกน้ำยุงลาย ช่วยกันกำจัดเป็นแหล่ง
เพาะพันธุ์ยุงอย่างสม่ำเสมอ หรือกำจัดยุง โดยการใช้นวัตกรรม
และองค์ความรู้ที่กล่าวมาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีร่วมกัน
ตามความเหมาะสม การดูแลป้องกันตัวเองและคนในครอบครัว
ไม่ให้ถูกยุงกัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถ้าได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ก็จะสามารถ
ลดจำนวนยุง ลดการระบาดของโรคที่นำโดยยุงได้เป็นอย่างดี

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข
สำนักวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ รายงาน

วิธีกำจัดเชื้อราในบ้านหลังน้ำท่วม

หน้าต่าง ประตู

ใช้แอลกอฮอล์ 70% หรือน้ำยาซักผ้าขาว (ที่มีส่วนผสมของโซเดียมไฮโปคลอไรท์) 300 มล. ต่อน้ำ 3.8 ลิตร (1 แกลลอน) เช็ดคราบเชื้อรา ทิ้งไว้ 15 - 30 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำ

พื้นกระเบื้อง

ใช้แอลกอฮอล์ 70% หรือน้ำยาซักผ้าขาว (ที่มีส่วนผสมของโซเดียมไฮโปคลอไรท์) 300 มล. ต่อน้ำ 3.8 ลิตร (1 แกลลอน) เช็ดคราบเชื้อรา ทิ้งไว้ 15 - 30 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำ

พื้นไม้

ใช้ผงฟูละลายน้ำซัด หรือ ใช้แอลกอฮอล์ 70% เช็ดคราบเชื้อราออก

เฟอร์นิเจอร์

ใช้ผงฟูละลายน้ำ หรือใช้แอลกอฮอล์ 70% เช็ดคราบเชื้อราออก ผึ่งให้แห้ง **ห้ามตากแดด** เพราะอาจทำให้ไม้ หรือพลาสติกเปลี่ยนรูปร่างได้

เครื่องปรับอากาศ

เช็ดภายนอกด้วยแอลกอฮอล์ 70% ถอดแผ่นกรองแยกเช็ดล้างหาก แล้วทำความสะอาดด้วยน้ำยาทำความสะอาด เช็ดซ้ำด้วยน้ำสะอาด ทำให้แห้ง

เสื้อผ้า, พับพรม

ข้อเสนอแนะในการกำจัดเชื้อรา
สวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ถุงมือ
ลดทันทันทีสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากาก
ปิดปากและจมูก **อย่า** สวมเครื่องประดับ

www.dmsc.go.th

@DMSCTH

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

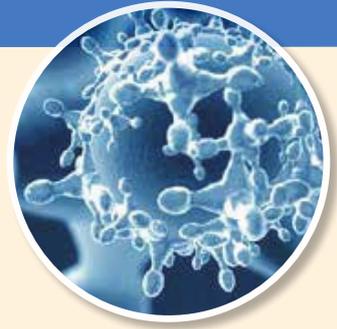
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

DMSCTH

การเฝ้าระวังการกลายพันธุ์และการดื้อยาของ เชื้อไข้หวัดใหญ่ ประจำเดือนกันยายน พ.ศ.2563

จากการเฝ้าระวังไข้หวัดนกและไข้หวัดใหญ่ทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ภายใต้โครงการ “การศึกษาสายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวัคซีนแห่งชาติ (องค์กรมหาชน) ได้สุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ปอดบวม ปอดอักเสบ (SARI) จากระบบเฝ้าระวังไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก

โดยกระทรวงสาธารณสุขนำมาเพาะเชื้อทำการตรวจวิเคราะห์โดยวิธี Genotypic assay เพื่อหา ยีนส์ที่เกี่ยวข้องกับการดื้อยา และวิธี Phenotypic assay โดยการทดสอบเชื้อไวรัสกับยาต้านไวรัส ในกลุ่ม Neuraminidase inhibitor ผลการทดสอบดังนี้

ชนิด / สายพันธุ์ไข้หวัดใหญ่	ผลการทดสอบ ประจำเดือน ก.ย. พ.ศ.2563			ยอดสะสม ม.ค.52 – 30 ก.ย. 63
	จำนวนเชื้อที่ ทดสอบ	จำนวนเชื้อที่ ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา	ร้อยละที่ดื้อยา
ไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล				
1. A/H1N1 (2009)	3	0	0(0/3)	0.68 (16/2,363)
2. A/H3N2	0	0	0(0/0)	0 (0/1,795)
3. Influenza B	0	0	0(0/0)	0 (0/665)

ศูนย์ไข้หวัดใหญ่แห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ... รายงาน

ประเมินความพึงพอใจจดหมายข่าว สแกน →

ลุ้นรับ
รางวัล

ประจำฉบับ
ตุลาคม 2563

คำถาม วิธีการกำจัดเชื้อราในบ้านหลังน้ำท่วมทำได้อย่างไร (ยกตัวอย่างมา 1 วิธี)

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือทาง อีเมล prdmsc@dmsc.mail.go.th หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามาที่กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เพื่อลุ้นรับ **พัดลมมือถือ จำนวน 20 รางวัล** (หมดเขตส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2563) ประกาศรายชื่อผู้โชคดีในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ฉบับเดือนธันวาคม พ.ศ.2563

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ.2563 (กล่องใส่แปรงสีฟัน)

คำถาม **การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 4 รายการทดสอบ คืออะไรบ้าง**

ตอบ **เอกลักษณ์สมุนไพร ประสิทธิภาพการกันเสีย การปนเปื้อนโลหะหนักและเชื้อจุลินทรีย์**

รายชื่อผู้โชคดี

คุณฐิติพร ทับทิมทอง
 คุณณัฐพร พลแสน
 คุณศศิธรณ ดันท้าว
 คุณวาริรัตน์ กาญจนานุช
 คุณอัสมะ ยูโซะ

คุณณอม รักชิตานนท์
 คุณเพียรผจง สีสดี
 คุณนงเยาว์ คลังสิน
 คุณมณฑณี สูงชัยภูมิ
 คุณกัญญ์วี คำมูล

คุณสายสมร พลพรม
 คุณนันทพร ศุภพลธร
 คุณมัสตूर อาบู
 คุณดาราวรรณ เวียงยศ
 คุณโชติวรรณ พรทุม

คุณพรพันธุ์ อินทรรอด
 คุณสามล ทศนบรรจง
 คุณอารี อินทร์ประสิทธิ์
 คุณเหมยฟ้า ชูดีพิบูลย์
 คุณกรรณิการ์ ชัยยาทา

แมลงร้ายหน้าฝน ด้วงกันกระดก

ด้วงกันกระดก หรือ บางครั้งเรียกว่า แมลงเฟรชซี เนื่องจากพบได้มากในช่วงเปิดทอมที่เริ่มเข้าสู่ฤดูฝน ซึ่งแมลงต้องการความชื้นในการขยายพันธุ์ด้วงกันกระดกเป็นแมลงปีกแข็ง ขนาดเล็ก มีความยาว 4-7 มิลลิเมตร ชนิดที่พบบ่อยในประเทศไทย คือ *Paederus fuscipes*

ซึ่งมีลำตัวสีส้มสลบดำเวลาเกาะจะชอบงอส่วนท้องขึ้นลง ทำให้ได้ชื่อว่าเป็นด้วงกันกระดก มักอาศัยอยู่ตามกองมูลสัตว์ ดินไต้หิน และกองไม้หรือพืชที่มีลักษณะเป็นเถาปกคลุม ไม่ได้กัดกินเลือดคนเป็นอาหาร แต่จะชอบบินเข้ามาเล่นไฟในบ้านเรือนในเวลากลางคืน ทำให้มีโอกาสดังกล่าวได้สัมผัสกับแมลงชนิดนี้พิษของด้วงกันกระดกเกิดจากสารพิษพีเดอริน (Pederin) ที่อยู่ในลำตัวของแมลง เมื่อแมลงไต่ขึ้นมาตามร่างกาย แล้วไปตบตีหรือทำให้ลำตัวแตกหัก สารพิษจะซึมเข้าสู่ผิวหนังและร่างกาย ทำให้เกิดเป็นแผลพุพอง บวมแดงและปวดแสบปวดร้อน ถ้าเราถูที่บาดแผล พิษจะกระจาย เป็นผื่นพุพองเป็นวงกว้างมากขึ้น กินเวลานานหลายวัน เมื่อแผลทุเลาแล้วจะเป็นรอยดำอื้อระยะหนึ่ง ควรระมัดระวังไม่ให้สารพิษเข้าตา เพราะอาจทำให้ตาอักเสบจนถึงตาบอดได้ ถ้าผิวหนังถูกพิษของด้วงกันกระดกแล้วห้ามแกะเกา เพราะจะทำให้พิษกระจาย

เป็นวงกว้างมากขึ้น ให้รีบล้างแผลให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำสะอาด แล้วใช้ยาปฏิชีวนะประเภทครีมทาบริเวณที่ถูกพิษ ถ้ามีอาการรุนแรงควรไปพบแพทย์

วิธีการป้องกัน คือ ถ้าพบแมลงไต่ขึ้นมาตามร่างกาย ห้ามตีหรือบีบแต่ควรใช้กระดาษทิชชูหนาๆ ค่อยๆ หยิบแมลงออกจากร่างกายนอกจากนี้เราสามารถป้องกันตัวเองได้โดยการลดความสว่างของแสงไฟในเวลากลางคืน หรือปิดมุ้งลวดป้องกันแมลงให้มิดชิดหมั่นดูแลซ่อมแซม ไม่ให้มุ้งลวดมีรอยฉีกขาดเพื่อป้องกันไม่ให้ด้วงกันกระดกเข้ามาเล่นแสงไฟในตอนกลางคืน

ข้อมูลจาก....สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ที่
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ปรึกษา อธิปไตย รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ
อภิสิทธิ์ เหมาะสมสกุล, วชิพร แดงอุทัย, วิระวัณ อินทริง, พิรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุนันทา สุขสุมิตร,
สุวรรณ ไพร์มมา, กิตติพร อิงคินันท์, เพชรนภา ด้วงจาด